

OBRAZAC

IZVJEŠTAJ O SPROVEDENOJ ANALIZI PROCJENE UTICAJA PROPISA

PREDLAGAČ PROPISA

Ministarstvo prosvjete

NAZIV PROPISA

Strategija razvoja opšteg srednjeg obrazovanja u Crnoj Gori (2015-2020)

1. Definisanje problema

- Koje probleme treba da riješi predloženi akt?
- Koji su uzroci problema?
- Koje su posljedice problema?
- Koji su subjekti oštećeni, na koji način i u kojoj mjeri?
- Kako bi problem evoluirao bez promjene propisa ("status quo" opcija)?

Primjena novih obrazovnih programa, gdje je koncept nastavnog plana i programa zamijenjen konceptom obrazovnog programa sa predmetnim programima koji sadrže teme, operativne ciljeve, aktivnosti i pojmove, u kojima je sadržajni pristupa planiranju nastave zamijenjen ciljnim i procesno-razvojnim, počela je školske 2006/2007. godine. Period implementacije rješenja pokazao je da postoje oblasti koje je potrebno unaprijediti kako bi se svakom učeniku omogućilo kvalitetno obrazovanje i dostizanje utvrđenih standarda znanja, bez obzira na socio-ekonomski položaj, pol ili etničku pripadnost, kao i sticanje ključnih kompetencija, podsticao razvoj kritičkog i kreativnog mišljenja.

Praksa je pokazala da je potrebno sagledati:

- Nastavni plan gimnazije i programe nastavnih predmeta, kao i koncept obaveznih izbornih predmeta i izbornih sadržaja;
- Kvalitet planiranja, organizacije i realizacije obrazovno-vaspitnog rada u kontekstu eksterne evaluacije;
- Praćenje, vrednovanje i ocjenjivanje postignuća učenika;
- Koncept maturalnog ispita i njegove povezanosti sa kriterijumima za upis učenika na studijske programe;
- Kontinuirani profesionalni razvoj nastavnika i efekte dosadašnjih aktivnosti, uslove za upis učenika u gimnazije i dr.

Kroz definisane prioritete, ciljeve, mjere i aktivnosti, nadležnosti i rokove, kreatorima obrazovnih politika, obrazovnim ustanovama, nastavnicima i drugim partnerima, Strategija razvoja opšteg srednjeg obrazovanja (2015-2020) će pomoći u izgradnji kvalitetnog sistema opšteg srednjeg obrazovanja, koje će pratiti potreba pojedinca i omogućiti razvoj konkurentnosti i demokratskog i naprednog društva. Ostvarivanje utvrđenih ciljeva, imajući u vidu da je gimnazijsko obrazovanje osnov za nastavak obrazovanja na ustanovama visokog obrazovanja, omogućiće sticanje trajnih i primjenjivih znanja svakom pojedincu i unaprijediti razvoj ljudskog kapitala, što će uticati na veći ekonomski rast i razvoj, bolji kvalitet života, socijalnu inkluziju i jačanje institucionalnih kapaciteta Crne Gore.

2. Ciljevi

- Koji ciljevi se postižu predloženim propisom?
- Navesti usklađenost ovih ciljeva sa postojećim strategijama ili programima Vlade, ako je primjenljivo.

Cilj izrade Strategije razvoja opšteg srednjeg obrazovanja (2015-2020) jeste utvrđivanje smjernica za unapređenje gimnazijskog obrazovanja kao jednog od najvažnijih segmenata obrazovanja, na osnovu analize postojećeg stanja i definisanih prioriternih oblasti, ciljeva i mjera koje je potrebno realizovati za

njihovo ostvarivanje.

Ostvarivanjem ciljeva, utvrđenih Strategijom učenicima će biti omogućeno:

- sticanje potrebnih znanja, vještina, sposobnosti i navika, zasnovanih na dostignućima nauke, tehnike, kulture i umjetnosti radi nastavljanja školovanja,
- postizanje međunarodno uporedivog nivoa znanja,
- razvijanje kritičkog mišljenja i prosuđivanja,
- razvijanje sposobnosti komunikacije i nenasilnog rješavanja konflikata,
- razvijanje odgovornog odnosa prema radnoj i životnoj sredini i sopstvenom zdravlju,
- razvijanje sposobnosti za život u pluralističkom i demokratskom društvu,
- podsticanje razumijevanja, tolerancije i solidarnosti.

U Crnoj Gori do sada nije pripreman strateški dokument koji bi se primarno bavio gimnazijskim obrazovanjem. Strategija razvoja opšteg srednjeg obrazovanja u Crnoj Gori (2015-2020), zajedno sa Strategijom razvoja osnovnog obrazovanja i vaspitanja (2011-2017), Strategijom razvoja stručnog obrazovanja (2015-2020), Strategijom za razvoj i podršku darovitim učenicima (2015-2019) i Strategijom inkluzivnog obrazovanja U Crnoj Gori (2014-2018) čini cjelinu i upotpunjuje politike razvoja douniverzitetskog obrazovanja u Crnoj Gori. Prioriteti i ciljevi u ovim strateškim dokumentima su usaglašeni,

3. Opcije

- Koje su moguće opcije za ispunjavanje ciljeva i rješavanje problema? (uvijek treba razmatrati "status quo" opciju i preporučljivo je uključiti i neregulativnu opciju, osim ako postoji obaveza donošenja predloženog propisa).
- Obrazložiti preferiranu opciju?

Sa ostvarenje kvalitetnog opšteg srednjeg obrazovanja potrebno je:

- Sagledati efekte dosadašnjeg koncepta gimnazijskog obrazovanja, sa posebnim akcentom na izborne predmete.
- Stvoriti uslove da se jasnije profilisu programi specijalističke gimnazije na kojima će biti moguće izučavati u većem obimu pojedine grupe predmeta u kojima preovladavaju prirodne nauke, matematika, jezici, društvene nauke.
- U saradnji sa ustanovama visokog obrazovanja, uspostaviti jasniju vezu između predmeta od značaja za nastavak obrazovanja koji se polažu na maturskom ispitu i uslova za upis u pojedine studijske programe.
- Sagledati mogućnost izučavanja i polaganja predmeta obaveznog dijela maturskog ispita na dva nivoa.
- Unaprijediti profesionalni razvoj nastavnika i rukovodnog kadra.
- Dalje izgrađivati cjelovit sistem obezbjeđenja kvaliteta.
- Osnažiti ulogu stručnih aktiva na nivou škole i drugo.

Za realizaciju postavljenih zadataka definisane su nadležnosti i rokovi i za 2015. i 2016. godinu dati su u Akcionom planu koji je sastavni dio Strategije. Za period nakon toga, radiće se akcioni planovi za dvogodišnji period.

4. Analiza uticaja

- Na koga će i kako će najvjerovatnije uticati rješenja u propisu - nabrojati pozitivne i negativne uticaje, direktne i indirektno.
- Koje troškove će primjena propisa izazvati građanima i privredi (naročito malim i srednjim preduzećima).
- Da li pozitivne posljedice donošenja propisa opravdavaju troškove koje će on stvoriti.
- Da li se propisom podržava stvaranje novih privrednih subjekata na tržištu i tržišna konkurencija.
- Uključiti procjenu administrativnih opterećenja i biznis barijera.

Ovaj dokument donosiće obrazovnih politika obavezuje da stvaraju uslove i sprovode mjere i aktivnosti za izgradnju kvalitetnog i efikasnog gimnazijskog obrazovanja, relevantnog za pojedinca i društvo. Gimnazijsko obrazovanje treba da omogući učenicima sticanje temeljnih znanja iz različitih oblasti nauke i generičkih kompetencija, koje su osnov za nastavak obrazovanja na ustanovama visokog obrazovanja, profesionalni i lični razvoj svakog pojedinca i cjeloživotno učenje. Kroz unaprijeđenu međunarodnu saradnju i mobilnost u oblasti kontinuiranog profesionalnog razvoja nastavnika, unapređenje primjene informacione i komunikacione tehnologije u procesu nastave, unaprijeđen kvalitet procesa nastave i učenja u cjelini kao rezultat analize eksterne i interne evaluacije, uvođenje ishoda učenja koji olakšavaju i objektivizuju proces provjeravanja i ocjenjivanja, unaprijediće se kvalitet i efikasnost gimnazijskog obrazovanja. To će kao rezultat imati, pored ostalog, i bolju pripremljenost za nastavak obrazovanja, što će u krajnjem doprinijeti većoj zapošljivosti lica i mobilnosti pojedinca na tržištu rada.

Mjerama iz Strategije su obuhvaćene različite ciljne grupe: učenici koji sa uspjehom završavaju obrazovanje, nadareni učenici, učenici koji neredovno pohađaju nastavu, djeca sa posebnim obrazovnim potrebama, Romi i druge ranjive grupe.

5. Procjena fiskalnog uticaja

- Da li je potrebno obezbjeđenje finansijskih sredstava iz budžeta Crne Gore za implementaciju propisa i u kom iznosu?
- Da li je obezbjeđenje finansijskih sredstava jednokratno, ili tokom određenog vremenskog perioda? Obrazložiti.
- Da li implementacijom propisa proizilaze međunarodne finansijske obaveze? Obrazložiti.
- Da li su neophodna finansijska sredstva obezbijeđena u budžetu za tekuću fiskalnu godinu, odnosno da li su planirana u budžetu za narednu fiskalnu godinu?
- Da li je usvajanjem propisa predviđeno donošenje podzakonskih akata iz kojih će proisteci finansijske obaveze?
- Da li će se implementacijom propisa ostvariti prihod za budžet Crne Gore?
- Obrazložiti metodologiju koja je korišćena prilikom obračuna finansijskih izdataka/prihoda.
- Da li su postojali problemi u preciznom obračunu finansijskih izdataka/prihoda? Obrazložiti.
- Da li su postojale sugestije Ministarstva finansija na nacrt/predlog propisa?
- Da li su dobijene primjedbe uključene u tekst propisa? Obrazložiti.

- Mjere i aktivnosti planirane Strategijom sprovodiće Ministarstvo prosvjete, Zavod za školstvo, Ispitni centar i škole i u njihovim budžetima planirana su sredstva za realizaciju aktivnosti. Dakle, za 2015. godinu i 2016. godinu sredstva za realizaciju aktivnosti obezbijeđena su kroz godišnji redovni Budžet. Dodatna sredstva za realizaciju aktivnosti, datih u Strategiji i Akcionom planu sprovođenja Strategije za 2015. i 2016. godinu nijesu potrebna.

- Ne.
- Ne.
-
-

6. Konsultacije zainteresovanih strana

- Naznačiti da li je korišćena eksterna ekspertska podrška i ako da, kako.
- Naznačiti koje su grupe zainteresovanih strana konsultovane, u kojoj fazi RIA procesa i kako (javne ili ciljane konsultacije).
- Naznačiti glavne rezultate konsultacija, i koji su predlozi i sugestije zainteresovanih strana prihvaćeni odnosno nijesu prihvaćeni. Obrazložiti.

U izradi Strategije razvoja opšteg srednjeg obrazovanja (2015-2020) nije korišćena ekspertska podrška, već je sprovedena analiza koncepata i tendencija opšteg srednjeg obrazovanja u zemljama Evrope i svijeta, čiji se obrazovni sistemi smatraju uspješnim i uporedivi su sa obrazovnim sistemom u Crnoj Gori.

U izradi Strategije razvoja opšteg srednjeg obrazovanja, pored predstavnika Ministarstva prosvjete, učestvovali su predstavnici Zavoda za školstvo, Ispitnog centra, gimnazija iz različitih opština (Berane, Podgorica, Danilovgrad). Strategija je razvijana kroz participativni proces svih relevantnih subjekata. Dokument je prošao javnu raspravu. Primjedbe i sugestije ugrađene su u dokument.

7: Monitoring i evaluacija

- Koje su potencijalne prepreke za implementaciju propisa?
- Koje će mjere biti preduzete tokom primjene propisa da bi se ispunili ciljevi?
- Koji su glavni indikatori prema kojima će se mjeriti ispunjenje ciljeva?
- Ko će biti zadužen za sprovođenje monitoringa i evaluacije primjene propisa?

Ne očekuju se prepreke u implementaciji razvoja opšteg srednjeg obrazovanja (2015-2020). Za svaku od aktivnosti dati su rokovi i nadležnosti, kao i indikatori prema kojima će se mjeriti ispunjenje ciljeva. Predviđen je u monitoring i evaluacija sprovođenja planiranog. Zavod za školstvo utvrđuju kvalitet rada obrazovnih ustanova preko definisanih indikatora i pružaju stručnu podršku za unapređenje rada ustanova, što treba da omogući ostvarivanje aktivnosti koje su u nadležnosti škola. Ministarstvo prosvjete, u okviru svojih nadležnosti, obezbjeđuje kvalitet rada Zavoda za školstvo i Ispitnog centra i vaspitno-obrazovnih ustanova kroz redovne postupke evaluacije. Pored toga Ministarstvo prosvjete je u obavezi da Vladi dostavlja izvještaje o realizaciji aktivnosti predviđenih Akcionim planom.

Datum i mjesto

15. jun 2015. godine

Starješina

Mr. Predrag Bošković